

Křídlatky (*Reynoutria* spp.)

Druhy: křídlatka česká (*Reynoutria* × *bohemica*), křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*), křídlatka sachalinská (*Reynoutria sachalinensis*)

Synonyma: *Fallopia* × *bohemica*, *Fallopia japonica*, *Fallopia sachalinensis*

Anglická jména: k. česká – Bohemian knotweed, hybrid knotweed; k. japonská – Japanese knotweed; k. sachalinská – giant knotweed

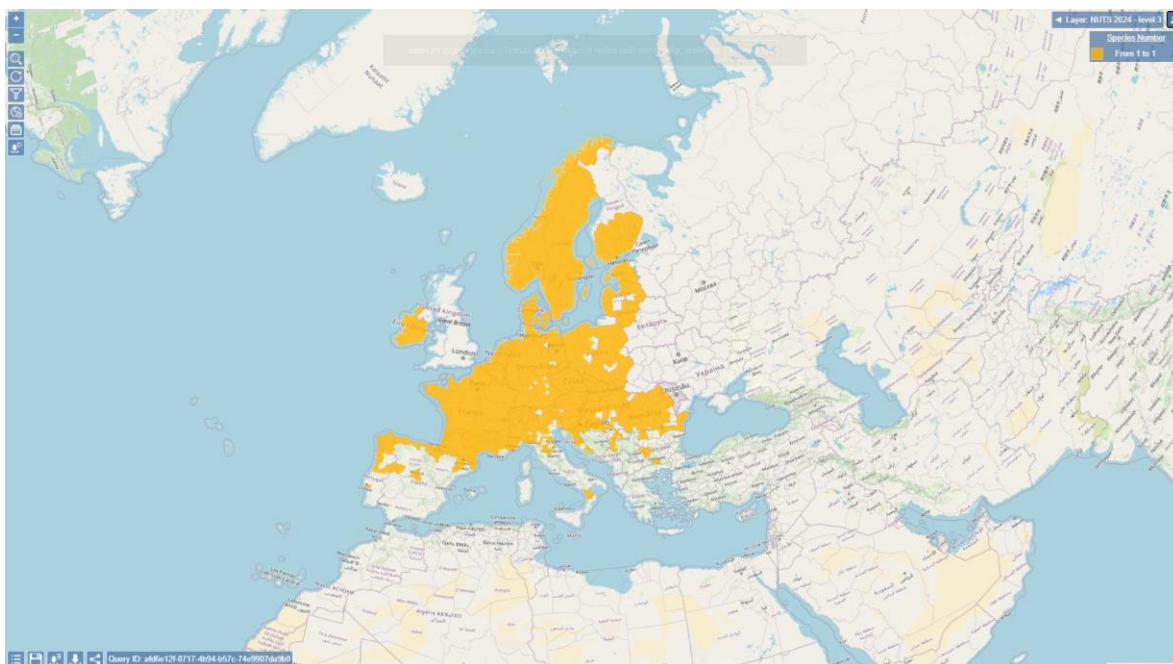
Čeled: Polygonaceae

Obr 1: Křídlatka japonská v květu. Foto: Dana Turoňová

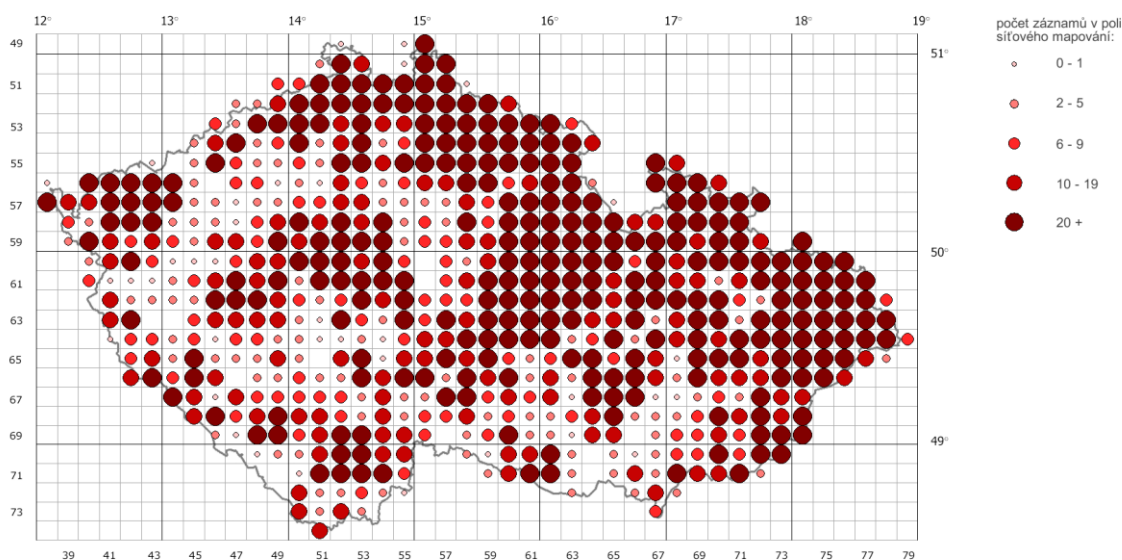
Původ: Původním areálem výskytu křídlatky japonské je Japonsko, Čína, Tchaj-wan a Korejský poloostrov. K. sachalinská se vyskytuje v Japonsku (ostrovy Honšú a Hokkaidó), na ostrově Sachalin a Ullung-do (ostrov mezi Japonskem a Jižní Koreou). Křídlatka česká vznikla křížením k. japonské a k. sachalinské v sekundárním areálu (první záznamy v Evropě jsou z anglického Manchesteru z roku 1872) i v primárním areálu v místě překryvu výskytu rodičovských druhů.

Sekundární rozšíření: První záznam o křídlatce japonské v Evropě pochází z roku 1825 z Anglie. V průběhu 19. století se křídlatky dovážely především do botanických zahrad v dalších zemích Evropy. Koncem 19. století se objevují zprávy o naturalizaci křídlatek ve volné přírodě. Křídlatky byly taktéž zavlečeny i do Severní Ameriky a na Nový Zéland.

Obr 2: Výskyt křídlatek v Evropě (<http://alien.jrc.ec.europa.eu/SpeciesMapper>)

Rozšíření v ČR: První záznam křídlatky japonské je z netolického parku v jižních Čechách z roku 1883. Křídlatka sachalinská byla prvně zmíněna v roce 1921 ve středních Čechách. Od počátku 20. století bylo zaznamenáno šíření těchto taxonů do volné přírody. První záznam křídlatky české pochází až z roku 1950, nicméně se mohla vyskytovat i dříve, jen docházelo k záměnám s některým z rodičovských druhů.

© AOPK ČR 2026, podkladová data © ČÚZK

Obr 3: Výskyt invazních taxonů křídlatek v ČR podle Nálezové databáze ochrany přírody (AOPK ČR)

Cesty zavlečení: Křídlatky se záměrně dovážely jako okrasné a užitkové rostliny. Díky atraktivnímu vzhledu a rychlému růstu se staly oblíbenou rostlinou do zahradních kompozic i pro ohrazení zelených ploch (tzn. užití do živých plotů), což vedlo mnohdy k jejich masovému vysazování. Postupně pak začaly křídlatky unikat ze zahrad a parků do volné přírody.

Popis: Křídlatky jsou vytrvalé dvoudomé rostliny, vytvářející typické husté porosty, u k. sachalinské dorůstající až 4 m. Vytváří mohutné větvené oddenkové systémy, zasahující do hloubky až několika metrů. Každý rok z nich vyrůstají duté, hladké a často načervenalé skvrnitě lodyhy. Křídlatka japonská a česká jsou oproti k. sachalinské vzrůstově menší, dorůstají kolem 2-3 metrů, nicméně dosahují výrazně vyšší hustoty porostů (tvoří typické neprostupné porosty). Listy jsou střídavé a řapíkaté. U křídlatky japonské a české bývají menší (5-12 × 5-8 cm), okrouhlé až široce trojúhelníkovité, na bázi kolmo uťaté (u k. české jsou báze srdčité). K. sachalinská má listy mnohem větší (15-30 × 7-25 cm), vejčité podlouhlé se srdčitou bází. Květy jsou drobné, bělavé až nazelenalé. Vyrůstají v latnatých květenstvích, která mohou být vzpřímená nebo převislá. Plody jsou drobné trojboké nažky velké 2-4 mm, lesklé a tmavě hnědé. Generativní rozmnožování se u druhů projevuje v omezené míře podle dostupnosti pylového donora (k. japonská byla do Evropy dovezena pouze v podobě samičích rostlin, nicméně bylo zjištěno, že může být opylena ostatními taxony nepůvodních druhů křídlatek). Majoritním způsobem šíření je však vegetativní rozmnožování pomocí oddenků. Ty se snadno lámou a i malé úlomky mohou snadno regenerovat.

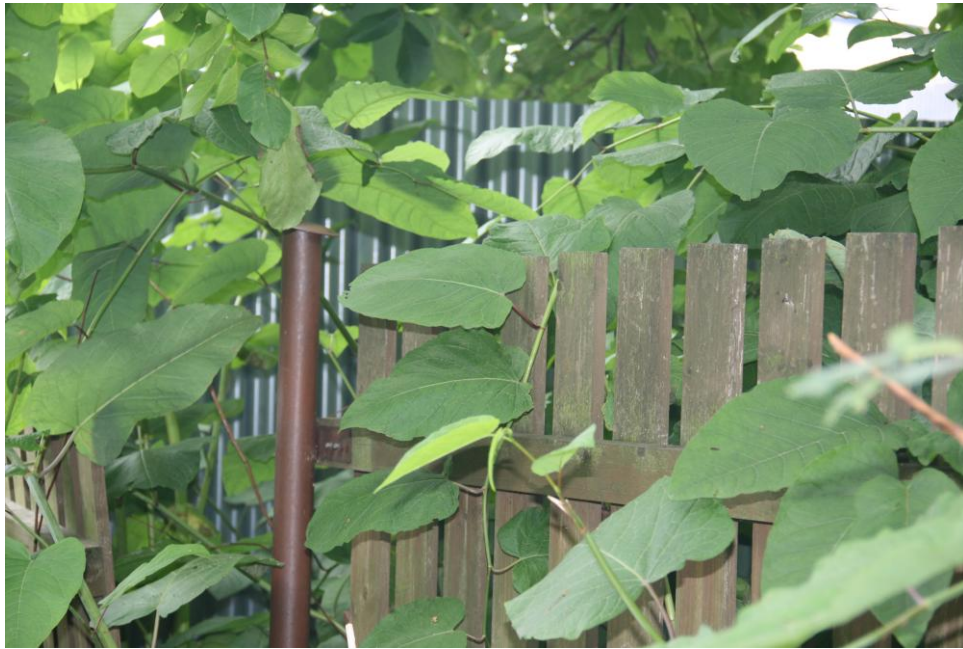

Obr 4: Listy křídlatky české.
Foto: Lenka Čolobentičová.

Obr 5: Hustý porost křídlatky české.
Foto: Lenka Čolobentičová.

Možnosti záměny: Křídlatka česká a japonská jsou dosti podobné a díky tvarové variabilitě listů obtížně rozeznatelné. Nicméně management obou druhů je totožný, takže není vždy nutné tyto druhy rozlišovat. K. sachalinská má výrazně větší listy, na bázi oblé a její porosty nedosahují tak vysoké pokryvnosti (porosty jsou průchozí). Podobný „keřovitý“ charakter kompaktních porostů a podobné květy má další druh z unijního seznamu, rdesno mnohoklasé (*Koenigia polystachya*), vyskytující se ojediněle v podhorských a horských oblastech u nás. Má však výrazně užší podlouhlé listy.

Obr. 6 Křídlatka sachalinská má větší listy se srdčitou bází. Foto: Martin Vojík

Obr. 7 Variabilita listů k. české.
Foto: Japanese Knotweed Agency

Obr. 8 Porost rdesna mnohoklasého.
Foto: Aneta Hroncová

Riziko: Křídlatky představují závažná ekonomická i ekologická rizika. Vytvářejí monokulturní porosty, které vytlačují původní druhy rostlin a na ně vázané druhy živočichů. Jejich listový opad se pomalu rozkládá a zároveň obsahuje látky s alelopatickým účinkem, které brání růstu jiných druhů rostlin. Křídlatky také ochuzují půdu a vodní prostředí o důležité živiny (především dusík). Tím omezují růst mladých dřevin, zpomalují sukcesi a oslabují stabilitu břehů. Podél vodních toků mohou husté porosty křídlatek snižovat průchodnost koryt vodotečí a blokovat pohyb unášeného materiálu, čímž se zvyšuje riziko povodní. Navíc mohou narušovat protipovodňové stavby. Křídlatky dovedou prorůst až pětcentimetrovou vrstvou asfaltu, dochází tak k poškozování (nejen) liniových staveb. S půdou kontaminovanou křídlatkami by se mělo zacházet jako s nebezpečným odpadem, což klade vyšší finanční nároky na stavební aktivity.

Likvidace: Eradikace křídlatek je velmi obtížná, protože mají mohutný oddenkový systém schopný regenerovat i z velmi malých částí. Z popisovaných druhů křídlatek má nejmenší regenerační schopnost křídlatka sachalinská. Nejúčinnější metodou je

prevence zavlečení, případně likvidace jednotlivců v počáteční fázi výskytu. U etablovaných porostů je doporučována likvidace chemickou cestou, případně kombinací mechanických a chemických metod. Postřik herbicidem na bázi glyfosátu (dostačující koncentrace jsou ve většině případů: 8% roztok pro k. japonskou a českou; a 5% roztok pro k. sachalinskou) se provádí v květnu s opakováním po zhruba třech týdnech, případně lze aplikovat postřik bodově počátkem podzimu. Lze kombinovat se sečí – pokosit koncem jara a následně v létě postříkat regenerující porost, s opakováním na podzim. Vždy je nutné v rámci lokality provádět monitoring a opakovat stanovený postup po několik sezón. Jednotlivé rostliny v počáteční fázi výskytu lze vyrývat, minimálně do hloubky 30 cm. Vykopaná biomasa se musí usušit a ideálně spálit. U mechanických metod je nutné dbát zvýšené opatrnosti a minimalizovat přesun rostlinného materiálu a kontaminované zeminy.

Zdroje:

Bailey, J. 2009. *Fallopia x bohemica*. CABI Compendium. Dostupné z:

<https://www.cabidigitallibrary.org/doi/10.1079/cabicompendium.108332>

Chrtěk J. 1990. *Reynoutria Houtt.* – křídlatka. – In: Hejný S., Slavík B., Hrouda L. & Skalický V. (eds), *Květena České republiky 2*, p. 362–366, Academia Praha.

Kadlecová M., Vojík M., Kutlvašr J., Berchová-Bímová K. 2022. Time to kill the beast—Importance of taxa, concentration and timing during application of glyphosate to knotweeds. *Weed Research*, 62(3), 215-223.

Kadlecová M., Vojík M., Vacula J., Berchová Bímová, K. 2024. Grab to fill the gap: key factors influencing *Reynoutria japonica* germination and seedling establishment in the secondary distribution range. *Plant Ecology*, 225(8), 863-873.

Mandák B., Pyšek P., Bímová K., 2004: History of the invasion and distribution of *Reynoutria taxa* in the Czech Republic: a hybrid spreading faster than its parents. *Preslia* 76: 15–64.

Mlíkovský J., Stýblo P., eds., 2006. *Nepůvodní druhy fauny a flóry ČR*, ČSOP Praha, 496 pp.

Shaw, D. 2013. *Fallopia japonica* (Japanese knotweed). CABI Compendium. Dostupné z:

<https://www.cabidigitallibrary.org/doi/10.1079/cabicompendium.23875>

Shaw, D. 2008. CABI Compendium. *Fallopia sachalinensis* (giant knotweed). Dostupné z:

<https://www.cabidigitallibrary.org/doi/10.1079/cabicompendium.107744>

Wilson LM, 2007. Key to identification of invasive knotweed in British Columbia. Canada: British Columbia Ministry of Forests and Rangeland. Dostupné z:

https://www2.gov.bc.ca/assets/gov/environment/plants-animals-and-ecosystems/invasive-species/publications/key_to_identification_of_invasive_knotweeds_in_british_columbia.pdf

<http://invaznirostliny.ibot.cas.cz/druhy/kridlatky/>

Obr. 7: <https://japaneseknotweedagency.co.uk/varieties-of-knotweed-in-the-uk/>

Citace: Čolobentičová L., Görner T., Vojík M. 2026. Křídlatky (*Reynoutria spp.*), informační karta, AOPK ČR, Dostupné na: <https://invaznidruhy.aopk.gov.cz/invazni-druhy-z-unijniho-seznamu>